

జ్ఞప్తయ్యాల

2023

దటీజ్ తెలంగాణ

తొమ్మిదన్నరేండ్లలో కేంద్రం చేపట్టిన 1768 మౌలిక సదుపాయాల ప్రాజెక్టుల్లో డెడ్లైన పూర్తియన్నట్టికి ఇంకా 842 ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కొనసాగుతూనే ఉన్నది. అదే సమయంలో మన దగ్గర కాశ్మీరం భారీ ప్రాజెక్టు పూర్తయ్యింది. పాలమూరు-రంగారెడ్డి ఎత్తిపోతల, సీతారామ ప్రాజెక్టు పనులు శరవేగంగా జరుగుతున్నాయి.

సంక్షేమం

సహకార బ్యాంకుల నుంచి ఎదురయ్యే వేధింపుల నుంచి రైతులను విముక్తి పొందటానికి కేసీఆర్ సర్కారు దునుమాఫీని తీసుకొచ్చింది. 2023లో కూడా రెండోసారి దునుమాఫీతో ఇప్పటివరకు దాదాపు 55 లక్షల మంది రైతులకు రూ. 24 వేల కోట్ల దునుమాఫీ మాఫీ చేసింది.

సామాజిక రక్షణ

పథకం ప్రారంభం 2014 లక్ష్యాలు 55 లక్షల మంది

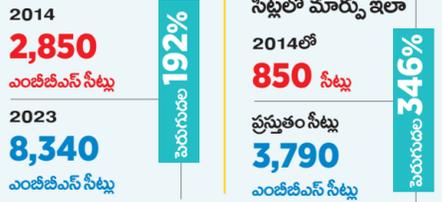

మనమే నెంబర్ 1

10,000 మంది డాక్టర్లు

ప్రభుత్వ ప్రైవేటు కలిపితే 2014కు ముందు తెలంగాణలో 20 మెడికల్ కాలేజీలు, 2,850 సిట్లు మాత్రమే ఉండేవి. ఈ ఏడాది ఆ సంఖ్య 56కు పెరిగింది. సిట్లు 8,340కు చేరింది. వచ్చే ఏడాది కోసం ప్రభుత్వం ఇప్పటికే మరో 8 మెడికల్ కాలేజీలను మంజూరు చేసింది. అవి కూడా కలిపితే, సిట్ల సంఖ్య 9,140కి చేరుతుంది. వచ్చే ఏడాది అందుబాటులోకి వచ్చే ప్రైవేటు కాలేజీలను కూడా కలిపితే రాష్ట్రంలో ఎంబీబీఎస్ సిట్ల సంఖ్య పదివేలు దాటనున్నది. అంటే.. సంవత్సరానికి తెలంగాణ నుంచి 10 వేల మంది డాక్టర్లు తయారు కానున్నారు.

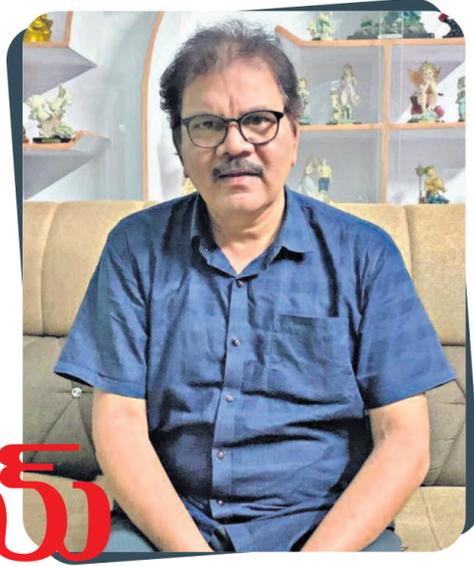
తొమ్మిదన్నరేండ్లలో ఎంటిబీఎస్ సిట్లలో మార్పు ఇది

ఇప్పటికే ప్రతి లక్ష జనాభాకు 22 ఎంటిబీఎస్ సిట్లతో తెలంగాణ దేశం లోనే మొదటి స్థానంలో ఉన్నది. వచ్చే ఏడాది సిట్ల సంఖ్యను మలంక వెరగానున్నది. 2023-24 ఏడాది దేశంలో అందుబాటులోకి వచ్చిన మొత్తం ఎంటిబీఎస్ సిట్లలో తెలంగాణ వాటా 43 శాతంగా ఉన్నది.

'సమస్య ఉన్న చోటే సాహిత్యం వుంటుంది. అణచివేత ఉన్న చోటే అగ్ని రాజకుంటుంది. వీడన ఉంటేనే పోరు వుంటుంది. అనాదిగా అవనిపై జరుగుతున్నది ఇదే. పోతన, వేమన నుంచి మొదలుకొని కారలమార్కెట్ వరకు గొప్ప రచయితలు, కవులు సాహిత్యం అజరా మరంగా నిలిచింది అంటే.. వారు ఎంచుకున్న సాహిత్య కథాన స్థువే దానికి కారణం. అయితే సీఎం కేసీఆర్ నాయకత్వంలో తెలంగాణలో కథా వస్తువులు కరువయ్యాయి' అంటున్నారు ప్రముఖ కథా, నవలా రచయిత, ఉపాధ్యాయుడు, జగిత్యాల వాసి కేవీ నరేందర్. అప్పటి సంక్షోభ తెలంగాణ.. సాంఘిక రాష్ట్రంలో సంక్షేమ తెలంగాణగా మారాలని చెబుతున్న ఆయన 'నమస్తే తెలంగాణ'తో తన అభిప్రాయాలను పంచుకున్నారు.

కథా వస్తువులు కరువైనాయ్

ప్రజా సమస్యలుంటేనే కథా సాహిత్యముండేది

కేసీఆర్ పాలనలో ప్రజల కష్టాలు దూరం.. ప్రముఖ కథా, నవలా రచయిత కేవీ నరేందర్

కవులు, రచయితల సంఖ్య తగ్గిపోవడానికి కారణమేంటి?

'మాకొద్దీ తెల్ల దొరకనం' అని గలమెల్ల అన్నా.. 'తీగలను తెలి అగ్నిలోన దివిదానా' అంటూ దాశరథి దినదినా.. 'బండెనక బండి కట్టి' అంటూ యాదగిరి గొంతెత్తినా ప్రజా సమస్యలను మూలవస్తువుగా చేసుకొనే. ఉమ్మడి పాలనలో తెలంగాణ ప్రజల సాగు, కౌగిలీ వెతలు, బోగ్గలూయి కష్టాలు, కారల కోతలు, పూడిపోయిన చెరువులు, బావులు, పట్టణం కోసం సాగించిన ఫోరాటం.. వారి క్యాంగు తదితర అంశాలన్నీ సాహిత్యానికి కథా వస్తువులుగా స్వీకరించే వారం. అయితే స్వరాష్ట్రంలో ప్రజల సమస్యలు పరిష్కారమయ్యాయి. అందుకే రచయితలకు బలమైన కథావస్తువులు దొరకడం లేదు.

అప్పటి, ఇప్పటి తెలంగాణకు తేడా ఏంటి?

ఉమ్మడి పాలకులు తెలంగాణను అంతర్గత వలస ప్రాంతంగా భావించారు. వనరులను కొల్లగొట్టారు. సంస్కృతిని అవమానించారు. మాండలికాన్ని తుర్కాయిం ప్రం అంటూ తక్కువ చేశారు. అప్పటి సంక్షోభ తెలంగాణ.. స్వరాష్ట్రం వచ్చాక సంక్షేమ తెలంగాణగా మారింది. ఈ పదేండ్లలో దోపిడీ లేదు. వీడన లేదు. ప్రతి కుటుంబం ఏదో ఒక పథకం ద్వారా లబ్ధి పొందుతున్నది.

ఒక కథా రచయితగా ప్రస్తుత తెలంగాణ ఎలా కనిపిస్తున్నది?

పదేండ్ల తెలంగాణను చూసి నెంబరుల అయితుంది. ఒక్క మాటలో చెప్పాలంటే.. అదర్భ తెలంగాణగా అవతరి స్తున్నాం. సీఎం కేసీఆర్ పాలనలో కవులు, కథా రచయిత లకు సాహిత్య వస్తువు దొరకడం లేదు. సమస్య ఉంటేనే కథా సాహిత్యం వుట్టింది. తెలంగాణ రాకముందు రైతు అత్య హత్యలు ఉండేవి. ఆ సేవట్టంలో సాహిత్యం వచ్చింది. రైతుబంధు, రైతు బీమా వంటి పథకాలతో అన్యదాతల జీవితాలు పచ్చటి పొలాలుగా మారిపోయాయి. చేనేత కార్మికులు బంగారం, వెండితో బీరలు నేస్తున్నారు. కరెంటు కష్టాలు రాద్దామంటే.. తీగలను కాదు కదా, ఆ సబ్బెట్లను ముట్టుకుంటేనే షాట్ తగిలేంతగా కరెంటు ఉంటున్నది. ఎక్కడో ఒక చోట, ఎవరో ఒకరికి అన్యాయం జరగొచ్చు. కోట్ల రూపాయల పథకంలో వంద రూపాయల నష్టం జరి గొందని గగ్గోలు పెట్టడం సరికాదు.

ప్రస్తుత రాజకీయ పరిణామాలపై మీ అభిప్రాయం?

రాజకీయం అంటే సంక్షేమం ఒక్కటే కాదు. అభివృద్ధితో పాటు, ఆనేక అంశాల కలబోత. నేటి రాజకీయ నేతలకు వ్యక్తి గత స్ఫూర్తి తప్ప.. ప్రజల ప్రయోజనాలు పట్టడం లేదు. ఇటు నుంచి అటు గొంతే కప్పలగా పార్టీలు మారుతున్న వారు అధికమయ్యారు. ఒక రాజకీయ నాయకుడు పార్టీ

మూరుతున్నాడంటే.. వ్యక్తిగత లాభం కోసమా? లేదా ప్రజా సంక్షేమం కోసమా? అనేది ప్రజలు ఆలోచించి ఓటియ్యాలి.

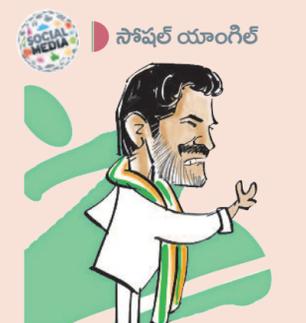
ఓటు విలువ గురించి ఏం చెబుతారు?

ఓటు పనిత్రమైనది. యాభై ఏండ్ల క్రితం ఓటరు జాబితాలో పేరు లేకపోయినా, ఓటు వేయకపో యినా అవమానంగా భావించేవారు. ఒకరకంగా చనిపోయినట్లు అనుకునేవారు. ప్రస్తుతం అక్షరా స్వలు, మేధావులు, ఉద్యోగులు, సినిమా యాక్టర్లు ఓటింగ్ కు దూరంగా ఉంటున్నారు. ఇది అత్యంత బాధాకరం.

నేటి నాయకుల గురించి ఏమనుకుంటున్నారు?

రాజకీయ నాయకుడంటే సీఎం కేసీఆర్ లాగా ఉండాలి. దీనికి నా వ్యక్తిగత అంశమే ఉదాహరణ. 2016లో నాకు పార్లమెంట్ వ్యాధికి సంబంధించి ఆపరేషన్ జరిగింది. రూ.14 లక్షలు ఖర్చయ్యాయి. ఆ తర్వాత జరిగిన ప్రపంచ తెలుగు మహాసభలో నేనూ పాల్గొన్నా. కార్యక్రమానికి హాజ రైన సీఎం కేసీఆర్ విషయం తెలుసుకొని వెంటనే రూ.15 లక్షల చెక్ ఇచ్చారు. 'మాకు ఒక నాయకుడు ఉన్నాడు' అని రచయితలందరికీ అప్పుడు దైర్ఘ్యం వచ్చింది.

... మహేశ్ కుమార్ కొత్తూరి

ఓటుకు నోటు కేసు నాకొక మెడల్ కర్రాటకే నా రోల్ మోడల్ తెలంగాణకు కష్టాలే నా 'కరెంట్' ప్రొఫైల్

తెలంగాణను గెల్వాలని కాంగీరేసు.. తెలంగాణను గెలిచేవాలని బీఆర్ఎస్.. కి ముచ్చట ముంగిటోస్తున్న నల్లరు.. రిస్క్ వద్దు.. మర్రిపోకుంటు మళ్లీసారి గుడ్డు.. అని అనుభవం పెడవులు భగ్గ వట్టిండు

దొరికిన దిక్కు జాత్రై దొరికిన స్వాం.. నెటవర్క్ దిక్కు జాత్రై 2జి స్వాం.. భూమిద్ద బోఫోర్స్ స్వాం.. భూమి లోపల బోగ్గ స్వాం.. ఎటు నూనినా అలచేతిలో అన్నీ స్వాములే.. అందరికీ బీఆర్ఎస్ స్వీయం.. సోపాముంపండి ఇగ..!

- సురేందర్ బండారు

సమాజంలోని అందరికీ సమాన ప్రాతిపదికన నాణ్యమైన విద్యను అందించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం విప్లవాత్మక చర్యలు చేపట్టింది. 'తొలిమెట్టు' కార్యక్రమంతో బదుల్లో మెరుగైన ఫలితాల సాధనకు కృషి చేస్తున్నది. ఆంగ్ల బోధనా భాషను 2024-25 నాటికి 1 నుంచి 10వ తరగతి వరకు పటిష్టంగా అమలు చేయాలని నిర్ణయించింది.

నాణ్యమైన విద్యకు తొలిమెట్టు

నాణ్యమైన విద్యను సమాన ప్రాతిపది కన అందరికీ అందించడానికి తెలంగాణ ప్రభుత్వం కృతనిశ్చయంతో ఉన్నది. ఇందులో భాగంగా 2022-23లో 'తొలిమెట్టు' కార్యక్రమాన్ని ప్రారంభించింది. మెరుగైన ఫలితాలు సాధించడం, ఉపాధ్యాయుల సామర్థ్యాన్ని బలోపేతం చేయడం ద్వారా పిల్లలను సన్నద్ధం చేయడం 'తొలిమెట్టు' ఉద్దేశం. అన్ని పాఠశాలల్లో ప్రాథమిక భాష, గణిత నైపుణ్యాలను ఒక మిషన్ మోడల్ అభ్యసించడానికి, గ్రేడ్ స్థాయికి సమానంగా కనీస సామర్థ్యాన్ని సాధించడానికి 1-5 తరగతులకు ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపడుతున్నారు. 2024 నాటికి సార్వత్రిక ప్రాండెంట్స్ లెవెల్ రసీ న్యూచరసీ) సాధించాలనే లక్ష్యంతో దీనిని రూపొందించారు. ఉపాధ్యాయుల అందుబాటు, ప్రభుత్వం దృష్టి కేంద్రీకరించే అంశం, ప్రాథమిక స్థాయిలో 2021-22 ప్రకారం విద్యార్థి, ఉపాధ్యాయుల నిష్పత్తిలో 20:1తో తెలంగాణ మూడో స్థానంలో ఉన్నది.

ఎగవ ప్రాథమిక, ద్వితీయ స్థాయి కోసం, ప్రత్యేక పథకరణ కాని రాష్ట్రాల్లో వరుసగా 18:1 - 9:1 విద్యార్థి, ఉపాధ్యాయుల నిష్పత్తితో తెలంగాణ ఉత్తమ పనితీరు కనబరిచింది. విద్యలో మౌలిక సదుపాయాల కల్పించే ఉద్దేశంతో ప్రభుత్వం 'మన ఊరు-మన బడి' / 'మన బడి-మన బడి'ని ప్రారంభించింది. ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో 12 రకాల మౌలిక సదుపాయాలను మెరుగుపరచడం ఈ పథకం లక్ష్యం. జనవరి 2022లో ప్రారంభించిన ఈ పథకం మూడు దశల్లో మూడోదశ పాటు కొనసాగేలా చర్యలు తీసుకున్నారు. రూ. 7,289.54 కోట్ల బడ్జెట్తో 26,065 ప్రభుత్వ, స్థానిక సంస్థల పాఠశాలల్లో ఈ కార్యక్రమాన్ని చేపట్టుతున్నారు. తొలిదశలో 14.72 లక్షల మంది విద్యార్థులు, 123 పాఠశాలలకు రూ.3,497.82 కోట్ల బడ్జెట్ను కేటాయించారు. 2021-22 విద్యా సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలోని అన్ని పాఠశాలల్లో దాదాపు 62.29 లక్షల మంది పిల్లలు చేరారు. వీరిలో 50.23% మంది ప్రైవేట్ పాఠశాలలు, 49.77% మంది ప్రభుత్వ పాఠశాలల్లో చేరారు. 2020-21లో 43.47% నుంచి 2021-22లో 49.77%కు సమాధి పెరిగింది. దీనిని మరింత మెరుగుపరచడానికి 2022-23 విద్యా సంవత్సరంలో 1 నుంచి 8 తరగతులకు ఆంగ్లంలో బోధన ప్రారంభించారు. 2024-25 నాటికి 10వ తరగతి వరకు ఇంగ్లీష్లో బోధించాలని లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నారు.

అన్ని రంగాలకు అనువైన నగరం

వ్యాపార, వాణిజ్య, జీవోపాదీక హైదరాబాద్ కేరాఫ్ గా మారింది. తెలంగాణ ఏర్పాటు తర్వాత వచ్చిన మార్పులు కండ్లముందు కదలాడుతున్నాయి. అతి తక్కువ సమయంలో ఇంత అభివృద్ధి జరుగుతుందని అనుకోలేదు. ప్రభుత్వ సంక్షేమ పథకాలు, అభివృద్ధి పనులు ఎప్పటికీ ప్రజల మదిలో నిలిచిపోతాయి. నిరుపేదల కోసం ఆనేక కార్యక్రమాలు అమలు చేస్తున్నది బీఆర్ఎస్ ప్రభుత్వం. ప్రజాప్రతినిధులు, అధికారులు సమస్య యంతో పనిచేస్తూ అభివృద్ధిని చేపట్టడం అభినందనీయం. హైదరాబాద్ ను చూసి ఇతర రాష్ట్రాలు, నగరాల నుంచి వ్యాపారం, జీవనోపాదీ కోసం వస్తున్నారు.

- విజయకుమార్, సీతాఫలమంది

ఎట్టికైనా.. లింకు దారి..

రెండు వేల మందికి భూ పట్టాలు

రూ.93 కోట్లతో ఎత్తిపోతల నిర్మాణం.. రూ.77 కోట్లతో జాతీయ రహదారి విస్తరణ

నడిపెల్లి దివాకర్ రావు గెలుపు నల్లేరు మీద నడక.. బీఆర్ఎస్ హయాంలో మంచెలకు మహార్లక

మంచెలకు మహార్లకో రూ.1,500 కోట్లతో 9,408 అభివృద్ధి పనులను చేపట్టారు. వనటౌన్, టూటౌన్ మధ్య రూ. 8 కోట్లు వెచ్చించి రైల్వే అండర్ బ్రిడ్జిని నిర్మించారు. రూ.34 కోట్లతో 4వ కడం డిస్ట్రిబ్యూటర్ కాల్యు లైనింగ్ పనులు చేపడుతున్నారు. రూ.93 కోట్లతో హజీఫూర్ వద్ద ఎత్తిపోతలను నిర్మించనున్నారు. 186 ఎకరాల సింగరేణి స్థలంలో 2,000 మందికి పట్టాలు పంపిణీ చేశారు.

విద్యుత్తు వెలుగుల్లో మంచెలకు మహార్లకో

బీఆర్ఎస్ హయాంలో మూల రూపరేఖలు

తొమ్మిదన్నరేండ్లలో నియోజకవర్గంలో రూ. 1,500 కోట్లతో అభివృద్ధి పనులను చేపట్టారు. 1,30,811 మందికి సంక్షేమ ఫలాలు అందజేశారు. రహదారుల విస్తరణ, వంతెనలు, నూతన రహదారులు, పట్టణాల్లో సుందరీకరణ పనులు చేపట్టడంతో నియోజకవర్గం అభివృద్ధి పథంలో దూసుకుపోతున్నది.

రూ. ఏడున్నర కోట్లతో ఇంటిగేటిడ్ మార్కెట్లు

మంచెలకు, లక్షల్లోపేట, నన్నూర్ మున్సిపాలిటీల్లో ఒక్కో చోట రూ. ఏడున్నర కోట్లు వెచ్చించి ఇంటిగేటిడ్ మార్కెట్లు

బీఆర్ఎస్ హయాంలో మూల రూపరేఖలు

లను నిర్మిస్తున్నారు. వనటౌన్, టూటౌన్ల మధ్య రూ. 8 కోట్లతో రెండు వరుసల రైల్వే అండర్ బ్రిడ్జిని నిర్మించారు. రూ.140 కోట్లతో మెడికల్ కళాశాలను నిర్మిస్తున్నారు.

రోడ్ల నిర్మాణం, విస్తరణ..

రూ.47 కోట్ల డీఎంఎఫ్ లో నిధులు వెచ్చించి మంచెలకు, నన్నూర్ మున్సిపాలిటీల్లో రోడ్లు, డివైడర్లు, సెంట్రల్ లైటింగ్ పనులను చేపట్టారు. రూ.13 కోట్లతో మంచెలకు లక్ష్మీ టాకీసు నుంచి శైశ్వభవన్ వరకు బైపాస్ రోడ్డు నిర్మించారు. మంచెలకు రూ.15 కోట్లతో రహదారుల విస్తరణ చేపడు తున్నారు. రూ.17 కోట్లతో మంచెలకు మార్కెట్లలో మార్కెట్లకు

సింగరేణి కోల్ టెక్స్టైల్ సన్యుర్, శ్రీరాం పూర్ ఏరియాలో 40 ఏండ్లగా 186 ఎకరాల సింగరేణి స్థలంలో నివాసం ఉంటున్న కార్మికులకు, కార్మికేతర ప్రజలకు సీఎం కేసీఆర్ యాజమాన్య పట్టాలు అందజేశారు. ఈ ప్రాంతాల్లో 3,800 మంది కార్మికులు, కార్మికేతర కుటుంబాలు నివసిస్తున్నాయని అధికారులు సర్వేలో తేల్చారు. వీరిలో ఇప్పటివరకు 2,000 మందికి పట్టాలు పంపిణీ చేశారు.

భాస నిర్మాణం పూర్తికాగా, రూ.8 కోట్లతో లక్షల్లోపేటలో 30 పడకల ప్రభుత్వ ఆసుపత్రి నిర్మాణానికి భూమిపూజ చేశారు.

రూ.98 కోట్లతో హజీఫూర్ వద్ద ఎత్తిపోతల

ఇంగ్లీష్ శాఖ నుంచి రూ.34 కోట్లు వెచ్చించి 4వ కడం డిస్ట్రిబ్యూటర్ కాల్యు లైనింగ్ పనులు చేపడుతున్నారు. రూ.93 కోట్లతో హజీఫూర్ వద్ద ఎత్తిపోతలను నిర్మించనున్నారు. రూ.164 కోట్లతో మంచెలకు - అంతర్గత మధ్య గోదావరి నదిపై వంతెన ఏర్పాటు చేయనున్నారు. మంచెలకు రూ.59 కోట్లతో భగీరథ పనులు వివరించారు. రూ.35 కోట్లతో ఐటి టౌన్ నుంచి శ్రీనివాస టాకీసు వరకు అరు పరుసల రహదారి, రంగంపేట వద్ద రూ.12 కోట్లతో వంతెన నిర్మాణానికి నిధులు మంజూరయ్యాయి.

... వేముల కుమారస్వామి